

Η Ελλάδα σε κρίση

«Μαύρο» από Σαρκοζί, «άσπρο» από Μέρκελ

«Ολα παίζονται» στη σημερινή άτυπη Σύνοδο Κορυφής στις Βρυξέλλες για την επιμήκυνση του χρέους των 110 δισ. που μας έχει δανείσει η τρόικα. Την ίδια στιγμή που ο κ.

Παπανδρέου αποκόμιζε μετά τη συνάντηση που είχε στο Παρίσι με τον γάλλο πρόεδρο Σαρκοζί ότι η διαπραγμάτευση θα είναι πολύ δύσκολη λόγω της Σιδηράς Κυρίας της Ευρώπης, η ίδια η γερμανίδα καγκελάρια άφησε μία αχτίδα φωτός. Μιλώντας κεκλεισμένων των θυρών στο γερμανικό κοινοβούλιο εμφανίστηκε θετική για μείωση των επιτοκίων δανεισμού της Ελλάδας. Πάντως στη σημερινή κρίσιμη Σύνοδο Κορυφής, οι ευρωπαίοι εταίροι θα προσπαθήσουν να βάλουν στην άκρη τις διαφορές τους και να θέσουν τις βάσεις για την εξεύρεση συνολικής λύσης μέχρι την επόμενη Σύνοδο που θα πραγματοποιηθεί στις 24-25 Μαρτίου. Μέχρι τώρα οι χώρες της ευρωζώνης δεν έχουν καταλήξει σε οριστική συμφωνία για τους όρους της συνολικής αυτής λύσης που εξακολουθεί να αναζητείται, δίνοντας τροφή στις ορέξεις των κερδοσκοπών. Αυτό έχει αυξήσει τις πιέσεις από τις αγορές σε ασθενέστερες οικονομίες της ευρωζώνης, θέτοντας σε κίνδυνο μεταξύ άλλων την Πορτογαλία η οποία κινδυνεύει να αναγκαστεί να ζητήσει κι αυτή βοήθεια από την τρόικα.

ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟ «ΜΗΝΥΜΑ»

«Ξεχάστε επαναγορά και χαμηλότερα επιτόκια»

ΠΑΡΙΣΙ:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ

ΜΕΤΗ ΦΡΑΣΗ «δεν υπάρχει ακόμη φως» για τα ελληνικά θέματα περιέγραψε την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση κορυφαίος υπουργός ο οποίος μετείχε στις συνομιλίες που είχε ο Πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου με τον Πρόεδρο της Γαλλίας Νικολά Σαρκοζί ένα μόλις 24ωρο πριν από την κρίσιμη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις Βρυξέλλες. Νωρίτερα ο κ. Σαρκοζί είχε ουσιαστικά προετοιμάσει τον κ. Παπανδρέου για το τι θα αντιμετώπισει η Ελλάδα σήμερα και ενδεχομένως και στην κορύφωση αυτής της υπόθεσης, που θα είναι το διήμερο 24 και 25 Μαρτίου, οπότε θα συνέλθουν εκ νέου στις Βρυξέλλες για μια καθοριστική διάσκεψη οι ηγέτες των 27 χωρών - μελών της Ε.Ε. «Ξεχάστε την επαναγορά του ελληνικού χρέους και μην περιμένετε χα-

μηλότερα επιτόκια», ήταν το μήνυμά του γάλλου Προέδρου στον ελληνικό Πρωθυπουργό κατά τη χθεσινή ωριαία συνάντησή τους στα Ηλύσια Πεδία. Και το πόσο δύσκολα είναι τα πράγματα για την προσπάθεια που καταβάλλει η κυβέρνηση αποτυπώθηκε στη συνέχεια από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό στις δηλώσεις που έκανε. «Η διαπραγμάτευση συνεχίζεται, δεν έχει κλείσει», τόνισε, για να προσθέσει αμέσως μετά: «Και είναι (η διαπραγμάτευση) δύσκολη και σκληρή». Αργότερα, κυβερνητική πηγή που συνοδεύει τον κ. Παπανδρέου και ήταν παρούσα στις συνομιλίες ξεκαθάρισε ότι «δεν είναι ο κ. Σαρκοζί το πρόβλημά μας», δείχνοντας με έμμεσο τρόπο προς την κατεύθυνση του Βερολίνου. Από τις συνομιλίες διαφάνηκε, ανέφεραν οι ίδιες πηγές, ότι ο Νικολά Σαρκοζί είναι ευνοϊκά διακείμενος απέναντι στην προσπάθεια που καταβάλλει η ελληνική κυβέρνηση για

ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

Για την επιμήκυνση, ο μόνος αισιόδοξος από ελληνικής πλευράς είναι ο Γιώργος Παπακωνσταντίνου, ο οποίος διαβεβαίωσε ότι «η επιμήκυνση είναι δεδομένη», αλλά για πόσο χρόνο δεν διευκρινίσε.

να διασώσει τη χώρα από τη χρεοκοπία, αλλά μέχρι εκεί. Για παράδειγμα, δεν φάνηκε διατεθειμένος να αναλάβει μια πρωτοβουλία να κάμψει τις αντιστάσεις της Γερμανίας έναντι μιας συνολικής ρύθμισης του «ελληνικού προβλήματος» στο πλαίσιο του μόνιμου ευρωπαϊκού μηχανισμού στήριξης. Αντίθετα, προειδοποίησε ότι τυχόν επιμονή της χώρας μας στην προβολή ενός «ανεδαφικού» αιτήματος για επαναγορά του ελληνικού χρέους θα μπορούσε να προκαλέσει ανακαστικά αρνητικές αντιδράσεις, με αποτέλεσμα να χαθεί ακόμη και η επιμήκυνση στην αποπληρωμή του δανείου των 110 δισ. ευρώ. Ο Πρωθυπουργός, από την πλευρά του, όπως συνθίζει να κάνει τελευταία (το έκανε και στο Βερολίνο) ευχαρίστησε δημοσίως τον γαλλικό λαό, τη γαλλική κυβέρνηση και προσωπικά τον Νικολά Σαρκοζί για τη στήριξη και την αναγνώριση των προσπαθειών που καταβάλλει ο ελληνικός λαός.

Χειραψία Σαρκοζί - Παπανδρέου κατά τη χθεσινή τους συνάντηση στα Ηλύσια Πεδία

ΓΙΩΡΓΟΣ

«Η αναδιάρθρωση δεν είναι στην ημερήσια διάταξη»

«ΜΙΑ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ του χρέους θα έβλαπτε την αξιοπιστία της χώρας μας και την υγεία του ευρωπαϊκού εθνικού τραπεζικού συστήματος. Θα μπορούσε να οδηγήσει στην κατάρρευση των ελληνικών τραπεζών και να προκαλέσει μια χιονοστιβάδα κερδοσκοπικών επιθέσεων σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Επιπλέον, μια αναδιάρθρωση θα επέφερε μια άμεση και ουσιαστική ζημιά για τα συνταξιοδοτικά ταμεία, που έχουν επενδύσει τις οικονομίες των Ελλήνων σε κρατικά ομόλογα. Το τίμημα αυτό θα ήταν πολύ βαρύ. Ένα τέτοιο σενάριο δεν συμφέρει ούτε την Ελλάδα ούτε την ευρωπαϊκή οικονομία. Η αναδιάρθρωση δεν είναι στην ημερήσια διάταξη της Ελλάδας και της Ευρώπης». Αυτά λέει ο έλληνας Πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου σε συνέντευξή του που δημοσιεύτηκε στο χθεσινό φύλλο της εφημερίδας «Λε Μοντ». Για τον Γιώργο Παπανδρέου, οι δύο Σύνοδοι Κορυφής του Μαρτίου αποτελούν «μια από τις τελευταίες ευκαιρίες για την Ευρώπη να αντιμετωπίσει τις αγορές».

ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

«Νέοι κανόνες στους οίκους αξιολόγησης»

ΝΕΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ που θα ρυθμίζουν τη λειτουργία των οίκων αξιολόγησης ζήτησε χθες ο υπουργός Οικονομικών Γιώργος Παπακωνσταντίνου να εξετάσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, με αφορμή την «εντελώς αδικαιολόγητη», όπως τη χαρακτηρίζει, πρόσφατη υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του Ελληνικού Δημοσίου από τη Moody's. Ο κ. Παπακωνσταντίνου έστειλε για τον σκοπό αυτόν επιστολή στον πρόεδρο της ευρωζώνης Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Ζαν-Κλοντ Τρισέ και τον επίτροπο Εσωτερικής Αγοράς Μισέλ Μπαρνιέ. Την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παρουσιάσει πριν από το τέλος του καλοκαιριού θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις στη λειτουργία των οίκων αξιολόγησης ανακοίνωσαν, εξάλλου, χθες με κοινή τους δήλωση οι δύο αρμόδιοι Επίτροποι κ.κ. Ολι Ρεν και Μισέλ Μπαρνιέ. Οι δύο επίτροποι δηλώνουν πεπεισμένοι για τα θετικά αποτελέσματα των δράσεων της ελληνικής κυβέρνησης και σημειώνουν ότι τις τελευταίες μέρες έγινε σαφές πόσο σημαντικό είναι να υπάρξει μεγαλύτερη και καλύτερη ρύθμιση στην αγορά των οίκων αξιολόγησης.

Κοιτάζει το ρολόι της η Ανγκελα Μέρκελ. Η αντίστροφη μέτρηση για τη Σύνοδο Κορυφής και τις αποφάσεις της έχει αρχίσει

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ «ΜΗΝΥΜΑ»

«Πουλήστε για να πάρετε»

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΡΟΦΗ ΕΚΑΝΕ χθες η κ. Μέρκελ υπέρ της μείωσης των επιτοκίων που πληρώνει η Ελλάδα για το δάνειο των 110 δισεκατομμυρίων ευρώ της τρόικας υπό όρους. Σύμφωνα με το Reuters, μιλώντας σε συνεδρίαση κεκλεισμένων των θυρών της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της γερμανικής Βουλής λίγες ώρες πριν από την κρίσιμη Σύνοδο Κορυφής, η σιδηρά καγκελάριας έκανε λόγο για ανάγκη «ιδιωτικοποιήσεων ευρείας κλίμακας» από την Αθήνα. Όπως μετέδωσε το Μπλούμπεργκ, το οποίο επικαλείται τέσσερις γερμανούς βουλευτές που παρευρίσκονταν στη συζήτηση, η καγκελάριας έθεσε ως όρο να πουλήσει η Ελλάδα «κρατική περιουσία» προκειμένου να πει το «ναί» στη μείωση των επιτοκίων των δανείων σωτηρίας. Για πρώτη φορά χθες μέλη της κυβέρνησης Μέρκελ παραδέχτηκαν ότι στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων στη Σύνοδο Κορυφής πέφτει σήμερα και πιθανή επέκταση του προσωρινού Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) όπως έχει ζητήσει τόσο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα όσο και πολλές ευρωπαϊκές χώρες μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Η Μέρκελ απέκλεισε πάντως την αγορά κρατικών ομολόγων (όπως τα ελληνικά) από το EFSF ή το νέο ταμείο που θα δημιουργηθεί στο μέλλον.

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ. Σύμφωνα με το Μπλούμπεργκ, η Μέρκελ θα δεχόταν να μειώσει και τα επιτόκια του δανείου σωτηρίας και της Ιρλανδίας, αρκεί το Δουβλίνο να δεχτεί την υιοθέτηση ενιαίου συντελεστή φορολόγησης επιχειρήσεων σε όλη την ευρωζώνη. Σήμερα η Ιρλανδία έχει τη χαμηλότερη φορολόγηση επιχειρήσεων σε όλη την ευρωζώνη και έχει αντισταθεί σθεναρά σε αλλαγή αυτών των συντελεστών δρομολόγησης. Στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες έχει σημαίνει συναγερμός για την εξεύρεση συνολικής λύσης στην κρίση χρέους που πλύττει την ευρωζώνη, μετά τη χθεσινή υποβάθμιση της Ισπανίας κατά μία βαθμίδα από τη Moody's, η οποία οδήγησε σε βουτιά το ευρώ και τα χρηματιστήρια. Όπως ανακοίνωσε χθες η Τράπεζα της Ισπανίας, η κυβέρνηση της χώρας θα χρειαστεί να χορηγήσει στις ισπανικές τράπεζες 15,5 δισεκατομμύρια ευρώ για να αυξήσει τη φερεγγυότητα τους αυξάνοντας τους φόβους ότι η Μαδρίτη μπορεί να χρειαστεί και αυτή ευρωπαϊκή βοήθεια. Οι αγορές προεξόφλουν ότι στον «προθάλαμο» θα ζητήσει βοήθεια από την τρόικα βρίσκεται και η Πορτογαλία. Τα spreads της Ισπανίας, της Πορτογαλίας, της Ιρλανδίας και της Ελλάδας βρίσκονται κοντά σε ιστορικά υψηλά. Η Μέρκελ στη συνέντευξή της στην «Bild» αποκλείει τουλάχιστον προς το παρόν την αναδιάρθρωση χρέους της Ελλάδας αφού, όπως λέει, δεν υπάρχουν ακόμη τα ανάλογα εργαλεία στην ευρωζώνη για να διαχειριστούν μια τέτοια κίνηση.

Η Ευρώπη σε κρίση

Η μοναξιά του πορτογάλου πρωθυπουργού. Ο Ζοζέ Σόκρατες, που πιέζεται από τις αγορές να προσφύγει στον μηχανισμό στήριξης, σε παλαιότερο στιγμιότυπο, όπου κάθεται μόνος στο τραπέζι της Συνόδου Κορυφής

Παζάρια μέχρι τελικής πτώσεως

Σύνοδος Κορυφής: οι εταίροι δεν είναι διατεθειμένοι να πέσουν αμαχητί στη μάχη με τη Μέρκελ

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ:
ΕΙΡΗΝΗ Δ. ΚΑΡΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Με τις αγορές να έχουν κλείσει στην Ευρώπη – αλλά με την απειλή τους απολύτως αισθητή, μετά και την υποβάθμιση της Ισπανίας από τη Moody's –, οι ηγέτες των 17 χωρών της ευρωζώνης θα καθίσουν σήμερα το βράδυ γύρω από ένα τραπέζι για να συζητήσουν όχι απλώς την απαίτηση της κ. Μέρκελ για ένα Σύμφωνο Ανταγωνιστικότητας, αλλά ολόκληρη τη «λύση - πακέτο» (ή «συνολική λύση»), όπως ονομαζόταν μέχρι τώρα). Διπλωματικές πηγές έλεγαν

Φιλοδοξία του Βερολίνου είναι να επιτευχθεί κατ' αρχήν συμφωνία σήμερα

ότι φιλοδοξία του Βερολίνου και κάποιων συμμάχων του είναι να επιτευχθεί κατ' αρχήν συμφωνία σήμερα, η οποία απλώς θα επικυρωθεί στην εαρινή Σύνοδο Κορυφής στις 24 και 25 Μαρτίου. Ωστόσο, οι ενδείξεις για κάτι τέτοιο δεν είναι ενθαρρυντικές. Μπορεί οι περισσότερες διαφωνίες γύρω από το Σύμφωνο Ανταγωνιστικότητας – που πλέον πήρε την ονομασία Σύμφωνο Ανταγωνιστικότητας και Σύγκλισης – να έχουν παραμεριστεί, ουδείς εταίρος όμως είναι διατεθειμένος να δώσει με το «καλημέρα» τη συναίνεσή του, εάν δεν εξαντλήσει κάθε προσπάθεια διαπραγματεύσεως για να λάβει αυτά τα οποία θέλει από το έτερο σκέλος του πακέτου, που είναι η

ενίσχυση του προσωρινού μηχανισμού στήριξης, του EFSF.

ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ. Ούτως ή άλλως, υπάρχουν εκκρεμότητες που εξελίσσονται ώρα την ώρα. Για παράδειγμα, κλιμάκιο της Κομισιόν και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μετέβη μόλις χθες στην Πορτογαλία, προκειμένου να κάνει αποτίμηση της κατάστασης – να αποφανθεί εν ολίγοις εάν πράγματι η Πορτογαλία οφείλει να προσφύγει στον μηχανισμό, όπως την πιέζουν οι αγορές και άλλοι παράγοντες, ή μπορεί να τα βγάλει πέρα μόνη της. Κι αυτό όταν όλοι στις Βρυξέλλες συνομολογούν πως, ακόμη κι αν η Πορτογαλία δεν προσφύγει τον μήνα Μάρτιο, κατά πάσα πιθανότητα θα χρειαστεί να το κάνει τον Απρίλιο, οπότε χρειάζεται να βρει αρκετά δισ. στις αγορές. Αντιστοίχως, δεν είναι ξεκάθαρο τι επιδιώκει η Ιρλανδία, καθώς ο νέος της πρωθυπουργός Ε. Κένι έχει πει μεν ότι θα επιδιώξει επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας με την Ένωση και το ΔΝΤ, αλλά δεν έχει ξεκαθαρίσει ποιους ακριβώς όρους εννοεί. Η Ελλάδα, παράλληλα, έχει ξεκαθαρίσει επακριβώς τη ζητά. Την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής του δανείου των 110 δισ. ευρώ από εταίρους και ΔΝΤ, τη μείωση των επιτοκίων ώστε να κινούνται κοντά στο 3% και τη δυνατότητα επαναγοράς ομολόγων μέσω δανείων από τον EFSF. Κάποιοι στις Βρυξέλλες υποστηρίζουν πως το μόνο που μπορεί να δεχθεί το Βερολίνο από τα παραπάνω

Στη μηνιαία έκθεσή της για την ευρωζώνη, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποδίδει την υστέρηση στην επίτευξη του στόχου για το έλλειμμα το 2010 τόσο στη μεγάλη υστέρηση των εσόδων όσο και στις κακές επιδόσεις των ΟΤΑ και των ασφαλιστικών ταμείων.

είναι η επιμήκυνση έτσι ώστε να φτάσει το ελληνικό δάνειο στον χρόνο του ιρλανδικού – κάτι που έχει δηλώσει και η ίδια η Α. Μέρκελ, αλλά που ελάχιστοι θα ανακουφίσει την Αθήνα από το βάρος του δημόσιου χρέους. Ετσι, το ερώτημα είναι τι θα πράξει η Ελλάδα και οι άλλες χώρες που έχουν επενδύσει στη διεύρυνση των δυνατοτήτων του EFSF όταν βρεθούν αντιμέτωπες με το «νάνι» της γερμανίδας καγκελαρίου.

Η ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤ. Στη μηνιαία έκθεσή της για την ευρωζώνη, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναφέρεται και στην εφαρμογή του προγράμματος προσαρμογής της Ελλάδας, επαναλαμβάνοντας ουσιαστικά τα συμπεράσματα της Κομισιόν. Αποδίδει την υστέρηση στην επίτευξη του στόχου για το έλλειμμα το 2010 τόσο στη μεγάλη υστέρηση

των εσόδων όσο και στις κακές επιδόσεις των ΟΤΑ και των ασφαλιστικών ταμείων. Υποστηρίζει πως μέχρι το 2014 θα χρειαστούν πρόσθετα μέτρα της τάξης του 8% του ΑΕΠ, από τα οποία έχει προσδιοριστεί μόνο το 6%. Κατά την άποψη της Τράπεζας, δεδομένου ότι οι αυξήσεις των φόρων και οι οριζόντιες περικοπές δαπανών αξιοποιήθηκαν στην πρώτη φάση του προγράμματος, τα εναπομείναντα μέτρα θα πρέπει να αντιμετωπίσουν βαθιά ριζωμένα διαρθρωτικά προβλήματα. Αυτά περιλαμβάνουν τους τομείς της φορολογικής πολιτικής και διοίκησης, του δημόσιου οικονομικού ελέγχου, τις ζημιολογικές προσαρμογές της δημοσίως προμηθειών, τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και υγείας, το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων αλλά και τη δομή και το μέγεθος της δημόσιας απασχόλησης!

«Να αναλάβουμε κι εμείς τις ευθύνες μας»

Στις παλινωδίες της Ευρώπης στην αντιμετώπιση της κρίσης, καθώς και στα οικονομικά κέντρα που «τσογάρουν στη χρεοκοπία» της ευρωζώνης αναφέρθηκε χθες ο Κάρλος Παπούλιας (φωτογραφία αριστερά), κατά την αναγόρευσή του σε επίτιμο διδάκτορα του Τμήματος Διεθνών κι Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιά. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας υπογράμμισε την ανάγκη για συνολική λύση ενώ έκανε και αυτοκριτική: «Μη μεταθέτουμε σε άλλους τις αυταπόδεικτες ευθύνες των δικών μας κυβερνήσεων – μέλος των οποίων υπήρξα και ο ίδιος». Και απηύθυνε προσκλητήριο: «Να αναλάβουμε πλήρως τις ευθύνες που μας αναλογούν».